

”Ét menneskes død
er en tragedie.
En millions er statistik”

*Citat tilskrevet Josef Stalin,
diktator, Sovjetunionen*

Hvem bestemmer, hvad
et menneske er værd?

”Måske er det vores største
problem overhovedet, at
døden fuldstændig har
overtaget vores medier,
vores verden. Den fylder hele
horisonten rundt, al under-
holdning, alle nyheder, al
tankevirksomhed – selv når vi
prøver på at glemme den”

Erik Valeur, forfatter

Hvorfor er døden både
underholdning og tabu?

Mennesket er et væsen, der
undrer sig og som ind imellem
opdager, at det ikke kan
gennemskue sig selv og sine
egne handlinger. På netop de
to punkter adskiller mennesket
sig fra de andre former for liv,
vi kender til.

Hvad er 'et menneske'?

”Vi er ikke gode nok
til at ære vores helte”

*Lars Løkke Rasmussen, forh. statsminister.
Om de to mennesker der blev dræbt i forbindelse
med terrorangrebet i København, og som forsøgte
at forhindre yderligere skud fra gerningsmanden.*

Hvad kendetegner en helt?
– Hvem er dine forbilleder?

”Vi har fået friheden, men også friheden til det frie fald. Der skal være noget i mig at holde fast i, for de ydre omstændigheder skifter så hurtigt”

Per Schultz Jørgensen, professor

Hvad holder du fast i
– og hvad holder fast i dig?

”Når vi tager afstand fra terroren her i København, så gør vi det som danskere og ikke som muslimer”

Muslimsk par i TV2 News

Hvornår er man sin nationalitet,
og hvornår er man sin religion?
Hvornår – og for hvem – giver
det mening at skelne?

”Der er næsten 100 procent sandsynlighed for, at der ingenting sker. Vi har aldrig været tryggere end i dag – og måske derfor føler vi os usikre. Vi er blevet enormt optaget af risiko i forbindelse med noget, vi ikke selv har oplevet – men kun hørt eller set i medierne”

Lars Fr. H. Svendsen, filosof

Hvor meget fylder unødige
bekymringer i dit liv?

”Usikre mennesker
efterspørger stærke mænd
med simple løsninger”

Esben Kjær, radiovært

Hvem er de sikre?

”Vi er alle sammen skyldige, selv om vi ikke bevidst søger at være onde. Her sidder vi på luksushoteller og lever livet i sus og dus på bekostning af andre i den tredje verden. Vi har alle sammen dårlig samvittighed, men vi gør ikke noget for at ændre det”

Michael Haneke, filminstruktør

På hvilken måde er du skyldig?
Er der noget i dit liv, der er 'de andres' skyld?

”Folk forstår mig så lidt, at de ikke engang forstår mine klager over, at de ikke forstår mig”

Søren Kierkegaard, filosof

”I forstår mig ikke!” siger den 13-årige til sine forældre. Har man krav på at blive forstået? Hvem skal du forstå?

”Kærlighed er det eneste fornuftige og tilfredsstillende svar på problemet med den menneskelige eksistens”

Erich Fromm, psykolog og filosof

På hvilken måde kan 'kærlighed' være svaret – og hvad er spørgsmålet?

”Giv mig dog for pokker ret til at være middelmådig, det er vi fleste jo til det meste”

Eva Secher Mathiasen, Formand, Dansk Psykolog Forening

Alle kan ikke være blandt de 5 procent bedste – hvad skal de resterende 95 procent så stræbe efter?

”I en mands liv er der to tragedier:
at have nået sine mål,
og ikke at have nået dem”

Friedrich Nietzsche, filosof

Skal der være noget at slå
for, for at livet giver mening?
Hvad siger dine erfaringer dig?

”Det er på arbejdspladsen,
vi får venner, udøver magt,
får tiden til at gå, forelsker
os, giver tilbage, puster os
op, keder os, leger, stikker
folk i ryggen, tyranniserer
og yder modstand”

Joanna Biggs, journalist

Hvad betyder det at have et
arbejde for meningen i dit liv?

”Du kan selvfølgelig godt lave
din livsstil om og leve sundt,
men du kan aldrig være
ansvarlig, hvis du ikke magter
det. Vores liv og valg er altid
bestemt af de muligheder,
vi har, af vores opvækst,
miljø, genetik, sociale forhold,
samfundsstrukturer og andre
forhold, som vi ikke selv har
indflydelse på”

Martin Marchman Andersen, filosof

Hvor stort et ansvar har
man selv for at få et sundt
og godt liv?

”Langt de fleste af os gør
krav på vores egne historier.
Vi værner om dem og gør
måske endda noget ud af at
fremstille os selv autentisk”

Iben Mondrup, forfatter

Hvem kan fortælle den ‘rigtige’
version af historien om dig?
Dine klassekammerater? Dine
venner? Din familie? Dig selv?
Gud?

Dit sprog. Dit køn. Dit navn. Din nationalitet. Din tro. Dit humør. Dit udseende. Dine minder. Din samvittighed. Dit politiske ståsted. Din viden. Dine forældre (dine børn?). Din økonomi. Dine venner. Din ...

Hvor meget af det, har du selv valgt?

”Til slut er det ikke mængden af år i dit liv, der tæller – det er mængden af liv i dine år”

Abraham Lincoln, amerikansk præsident

Hvad lavede du i går? Og hvor meget af det var vigtigt?

”Den mest hyppige fortrydelse lyder således: ’Jeg ville ønske, at jeg havde haft modet til at leve det liv, som jeg selv ønskede, og ikke det, som andre forventede af mig.’ Beklagelse nr. 2 er lige så smertelig: ’Jeg ville ønske, at jeg ikke havde arbejdet så hårdt’”

Bronnie Ware, sygeplejerske og forfatter til bog om de fem største fortrydelser ved dødejet.

Hvordan kan man undgå at komme til at fortryde?

”Mennesket er dømt til at være frit”

Jean-Paul Sartre, filosof

Kig tilbage i dit liv. Hvilke beslutninger er dine egne helt originale valg og hvilke ligner noget, andre har gjort før dig?

”Retten bør huske, at de partiske dommere, som arbejdede for Hitler-Tyskland blev dømt af historien efter krigen. På samme måde vil historien dømme dommerne i denne sag. Historien vil vise, om de dømte en mand, som forsøgte at standse vor tids ondskab”

*Anders Behring Breivik, massemand.
I forbindelse med retssagen imod ham.*

'Godt' og 'ondt', er det bare nogle ord, vi har fundet på – eller?

grundtvigskforum
KIRKE SKOLE KULTUR SAMFUND

FRI RUMMET
En bedre offentlig samfund